

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea
Acordului de finanțare (a doua finanțare adițională) dintre
Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare
în vederea realizării Proiectului „Agricultura Competitivă”,
semnat la Chișinău la 8 iulie 2016**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de finanțare (a doua finanțare adițională) dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Agricultura Competitivă”, semnat la Chișinău la 8 iulie 2016.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

**pentru ratificarea Acordului de finanțare
(a doua finanțare adițională) dintre Republica Moldova
și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării
Proiectului „Agricultura Competitivă”,
semnat la Chișinău la 8 iulie 2016**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul de finanțare (a doua finanțare adițională) dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Agricultura Competitivă”, semnat la Chișinău la 8 iulie 2016.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului nominalizat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va notifica Asociației Internaționale pentru Dezvoltare ratificarea Acordului menționat.

Președintele Parlamentului

NOTA INFORMATIVĂ
privind argumentarea necesității aprobării Acordului de finanțare
(a doua finanțare adițională) semnat dintre Republica Moldova și Asociația Internațională
pentru Dezvoltare în scopul implementării activităților aferente Proiectului original
„Agricultura Competitivă în Moldova”

Informații generale.

Acordul de finanțare Credit AID Nr. 5858-MD din 8 iulie 2016 este încheiat între REPUBLICA MOLDOVA și ASOCIAȚIA INTERNAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTARE în scopul implementării activităților aferente Proiectului original Agricultură Competitivă în Moldova P118518 (Credit #5095-MD și credit #56390-MD).

Acordul de finanțare este alcătuit din 6 Articole: (ARTICOLUL I – CONDIȚII GENERALE; DEFINIȚII; ARTICOLUL II – FINANȚAREA; ARTICOLUL III – PROIECTUL; ARTICOLUL IV – REMEDIILE ASOCIAȚIEI; ARTICOLUL V – INTRAREA ÎN VIGOARE; REZILIEREA; ARTICOLUL VI – REPREZENTANȚII; ADRESELE) și 5 Suplimente: (SUPLIMENTUL 1 - Descrierea Proiectului; SUPLIMENTUL 2 - Executarea Proiectului; ANEXA A la SUPLIMENTUL 2 - Prevederi suplimentare pentru achizițiile de bunuri, lucrări și servicii neaferente consultanților în cadrul Licitației competitive naționale; SUPLIMENTUL 3 - Calendarul de plăți; SUPLIMENTUL 4 - Modificări la Acordul de Finanțare Original, Modificări la Acordul de Finanțare Adițională, SUPLIMENTUL 5 – Amendamente la Acordul de Finanțare adițională) Anexă cu definiții.

Pachetul de documente aferent Acordului de finanțare, conține: Suplimentul la scrisorile Nr. 1 (Date financiare și economice) și Nr.2. (Indicatori de monitorizare a performanței). Documentul de aprobare a Proiectului, Scrisoarea de Debursare revizuită cu instrucțiuni adiționale privind debursările, Scrisoarea privind al doilea amendament al Acordului de Grant GEF No. TF 012145.

Informații privind conținutul acordului.

Asociația de finanțare prevede alocarea Republicii Moldova, în corespundere cu termenii și condițiile stipulate, a unui credit în sumă de (7,100,000 Drepturi Speciale de Trageri, DST) echivalent a 10 milioane dolari SUA destinat finanțării Proiectului „Agricultura Competitivă în Moldova”. Obiectivul Proiectului vizează sporirea competitivității sectorului agroalimentar al Republicii Moldova prin susținerea modernizării sistemului de management al siguranței alimentelor, facilitarea accesului producătorilor agricoli la piețe și integrarea practicilor agricole de mediu și a celor de management durabil al terenurilor.

Finanțarea adițională propusă prin Acordul de Finanțare presupune extinderea activităților care au înregistrat succese considerabile, în special, în cadrul Componentei 2 a Proiectului: *„Îmbunătățirea potențialului de acces la piețe”*. De asemenea, Acordul de Finanțare Adițională presupune o restructurare a proiectului de Nivel 2, în vederea realocării mijloacelor rămase din Componenta 5: *„Compensații pentru susținerea vânzărilor”* la Componenta 1: *„Consolidarea managementului siguranței alimentelor”*. Termenul de implementare a proiectului urmează a fi extins până la 30 iunie 2019.

În prezent, proiectul include următoarele cinci componente: (a) Consolidarea managementului siguranței alimentelor, (b) Îmbunătățirea potențialului de acces la piețe, (c) Sporirea productivității terenurilor prin intermediul managementului durabil al terenurilor (MDT), (d) Managementul proiectului și (e) Compensații pentru susținerea vânzărilor, cu descrierea lor detaliată mai jos:

Componenta 1. Îmbunătățirea managementului siguranței alimentare. Această componentă sprijină realizarea ajustărilor necesare în sistemul managementului siguranței alimentare, în conformitate cu practicile și cerințele Uniunii Europene. Adoptarea acquis-ului Uniunii Europene privind standardele sanitare și fitosanitare poartă implicații semnificative pentru instituțiile de stat responsabile de siguranța și calitatea alimentară, producători și consumatori. Respectarea de către Republica Moldova a acestor rigori ar presupune un proces îndelungat și complex, care necesită eforturi financiare considerabile pentru îmbunătățirea capacităților umane și tehnice necesare.

Componenta 2. Îmbunătățirea potențialului de acces pe piață. Necesitatea de investiții ce promovează comercializarea și integrarea principalelor produse agricole pe piață din Republica Moldova, în special, în sectorul horticola este corelată pozitiv cu progresul în îmbunătățirea infrastructurii post-recoltare și în promovarea unui nivel crescut a organizării agricole. Această componentă sprijină înființarea și organizarea grupurilor de producători, în același timp, sprijinind cererea acestor grupuri pentru standarde moderne de producție și tehnologii post-recoltare. Acest sprijin este transpus în creșterea cotelor relative a produselor calitative care răspund standardelor de siguranță și calitate internaționale, și, prin aceasta, consolidarea competitivității sectoarelor relative și, prin urmare, potențialul ei de generare de venit.

Componenta 3. Creșterea productivității terenurilor prin gestionarea lor durabilă. Ca parte a unui program mai larg al proiectului, menit să crească competitivitatea sectorului agricol, această componentă va sprijini activitățile care vizează consolidarea productivității terenurilor prin integrarea gestionării durabile a terenurilor și a bunelor practici agricole și de mediu. Activitățile componente vor fi direcționate spre: (i) consolidarea capacității umane, instituționale și tehnice (atât la nivel local și național) pentru punerea în aplicare a activităților de gestionare durabilă a terenurilor; (ii) stimulente financiare pentru agricultori pentru adoptarea gestionării durabile a terenurilor și a bunelor practici agricole și de mediu, și (iii) asistență pentru investiții pentru reabilitarea de fâșii de protecție anti-eroziune cu scopul de a menține și a spori productivitatea terenurilor agricole.

Componenta 4. Managementul Proiectului. Componenta sprijină costurile asociate cu punerea în aplicare cu implementarea, inclusiv costurile operaționale pentru suport fiduciar și de monitorizare a implementării proiectului.

Componenta 5. Compensații pentru susținerea vânzărilor, care prevede acordarea compensațiilor pentru susținerea vânzărilor pentru fermierii afectați.

Structura analizei de impact

Acordul privind Finanțarea adițională și restructurarea propusă, se bazează pe două cereri expediate Băncii Mondiale de către Guvernul Republicii Moldova, în noiembrie 2015. În urma discuțiilor dintre echipa de proiect și Guvern s-a ajuns la concluzia că Finanțarea adițională reprezintă modalitatea cea mai potrivită de a asigura extinderea rezultatelor de succes ale MACP întru promovarea integrării producătorilor mici și medii de fructe din Republica Moldova pe piețele de desfacere, dar și de abordare a deficitului de finanțare pentru implementarea activităților din domeniul siguranței alimentelor prevăzute în cadrul proiectului original. Guvernul apreciază foarte înalt rezultatele specifice obținute de MACP până în prezent.

Finanțarea Adițională va determina două ajustări propuse la structura inițială:

- a) Structura inițială a proiectului a permis acordarea de granturi investiționale co-participative grupurilor de producător *numai* din sub-sectorul horticola. În cadrul Finanțării adiționale eligibilitatea pentru granturi investiționale co-participative va fi extinsă astfel încât să cuprindă alte două sub-sectoare: **apicultură și colectarea-procesarea laptelui**, fapt ce va permite o integrare mai mare și o agregare a livrărilor efectuate de către producătorii mici. Pentru grupurile respective se va aplica același cadru de proceduri de alocare a granturilor și același set de criterii de eligibilitate, inclusiv dovada istoricului de activitate individuală în producția de miere și de lapte, în calitate de o pre-condiție cheie pentru eligibilitatea membrilor individuali.
- b) Potrivit proiectului original, "un grup de producători va fi eligibil pentru un singur grant investițional co-participativ", cu un plafon maxim stabilit în valoare de 350.000 dolari SUA pentru fiecare beneficiar în cadrul programului de suport pentru investiții. Până în prezent, doar 8 grupuri din producători din totalul de 30 de beneficiari de granturi au primit suma maximă prevăzută pentru un grant. Celelalte grupuri de producători au solicitat sume semnificativ mai mici, fie din cauza strategiilor de afaceri prudente, fie (în majoritatea cazurilor) din cauza unor condiții extrem de grele de împrumutare de la băncile locale. Pe măsură ce afacerea crește,

grupurile sunt pregătite și capabile să se extindă în continuare pentru a atinge grade mai mari de sofisticare tehnologică și comercială, prin urmare exprimându-și interesul de a solicita alte granturi, dar în limita plafonului maxim de 350.000 dolari SUA. În vederea susținerii grupurilor de producători de succes pe calea către creștere și competitivitate sporită, precum și pentru a le permite acestora să atragă noi membri, un grup de producători va putea primi granturi consecutive, astfel încât valoarea cumulativă a acestora să nu depășească plafonul maxim permis.

Descrierea aspectului politic, cultural și social.

Reieșind din specificul proiectului Acordului de Finanțare adițională pentru MAC-P și importanța punerii acestuia în aplicare, proiectul nu implică aspecte politice.

Toate părțile implicate în acest Acord de finanțare vor continua să joace un rol important în implementarea proiectului, inclusiv mobilizarea socială, diseminarea informațiilor, selectarea beneficiarilor, monitorizarea și gestionarea reclamațiilor.

Mecanismul de grevanță elaborat în cadrul proiectului s-a dovedit a fi de mecanism eficient pentru adresarea solicitărilor din partea beneficiarilor într-un mod rapid și eficient. Mecanismul a fost implementat de către Agenția Națională pentru Dezvoltare Rurală pentru un număr mare de beneficiari în cadrul componentei 5. Având în vedere că activitățile componente 5 se finalizează treptat, acest mecanism va fi preluat și ajustat și la celelalte componente, care conțin programe de granturi în cadrul Componentelor B.2 și C.2 ale Proiectului. Astfel, acest mecanism va permite gestionarea plângerilor din partea beneficiarilor, va include proceduri de soluționare a acestora, inclusiv va genera rapoarte statistice, care va permite analizarea tuturor intervențiilor efectuate de părțile implicate.

Acordul de finanțare va avea drept scop creșterea ponderii femeilor participante în cadrul atelierelor de conștientizare și sesiunilor de instruire specializate, dar și acces la programele de granturi. Aspectele de gender vor fi adresate prin câteva mijloace: colectare de date dezagregate pe gen privind beneficiarii proiectului, inclusiv gestionarea mecanismului de grevanță; activități de sensibilizare și de mobilizare prin asigurarea accesului egal și femeilor; panouri de informare amplasate în locurile publice și des frecventate inclusiv de femei, etc.

Descrierea aspectului economic și de mediu.

Proiectul propus contribuie temeinic la realizarea Strategiei Naționale Moldova 2020, care își propune creșterea competitivității produselor agricole moldovenești la nivel comparabil cu cel al produselor fabricate în UE. Aceasta va permite utilizarea avantajelor și a oportunităților derivate din prevederile Acordului de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător (DCFTA). Creșterea competitivității produselor agricole poate avea loc doar prin creșterea permanentă a productivității, prin adoptarea noilor tehnologii, dezvoltarea durabilă a zonelor rurale și prin ridicarea calității produselor propuse consumatorului.

Finanțarea adițională oferită Proiectului va continua să sprijine o gamă largă de acțiuni a Strategiei Naționale Moldova 2020, care vizează creșterea competitivității exportului, atragerea investițiilor și realizarea integrării comerciale cu Uniunea Europeană. În special, proiectul va continua să sprijine agenda ambițioasă de reforme a Guvernului în domeniul siguranței și calității alimentare, eforturile de îmbunătățire a oportunităților de piață pentru agricultori, prin oferirea investițiilor (pentru modernizarea infrastructurii post-recoltare) și sprijinirea dezvoltării instituționale (crearea și consolidarea grupurilor de producători), precum și eforturile de a integra utilizarea bunelor practici agricole și de gestionare durabilă a terenurilor.

Totodată, toate activitățile Proiectului vor fi implementate în corespundere cu Cadrul de management al mediului (CMM) și nu vor fi modificate, suspendate, abrogate, sau anulate nici o prevedere a CMM fără acordul prealabil scris al Asociației.

Beneficiarii tuturor sub-proiectelor care urmează a fi finanțate în cadrul Componentelor B.2 și C.2 ale Proiectului vor elabora și adopta Planuri de management de mediu și Evaluarea impactului de mediu conform cerințelor CMM.

De asemenea, vor fi implementate măsuri de sporire a gradului de informare și familiarizare a beneficiarilor privind practicile de management al pesticidelor și promovarea tehnologiilor integrate de management al dăunătorilor, conform descrierii din CMM.

Descrierea aspectului normativ.

Acordul de Finanțare nu presupune modificări ale legislației în vigoare.

Descrierea aspectului instituțional și organizatoric.

În conformitate cu prevederile Acordului de Finanțare, Republica Moldova, în calitate de beneficiar al împrumutului, va deține responsabilitatea generală pentru implementarea Proiectului în cadrul MAIA și, cu acest scop, prin intermediul MAIA:

(a) va gestiona și menține, pe parcursul implementării Proiectului, UCIMPA, responsabilă de gestionarea generală a implementării Proiectului, cu structura, funcții și responsabilități (inclusiv managementul financiar al Proiectului și procurări) acceptabile pentru Asociație și în conformitate cu MOP;

(b) va gestiona și menține, pe toată durata implementării Proiectului, AIPA, responsabilă pentru: (i) implementarea sub-proiectelor în cadrul Componentelor B.2 și C.2 ale Proiectului (inclusiv transferul granturilor investiționale către Beneficiari); (ii) transferul compensațiilor pentru susținerea vânzărilor pentru fermierii afectați și (iii) managementul financiar al granturilor investiționale și compensațiilor pentru susținerea vânzărilor; și

(c) va gestiona și menține, pe toată durata implementării Proiectului, un Consiliu de observatori responsabil de supravegherea și coordonarea implementării proiectului, cu termeni de referință acceptabili pentru Asociație (inclusiv Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare) (în calitate de președinte al comitetului respectiv) și reprezentanți ai Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA), Ministerul Mediului (MM), Ministerul Finanțelor (MF), Cancelariei de Stat și organizațiilor de fermieri/producători agricoli.

Beneficiarul va: (a) actualiza Manualul Operațional al Proiectului într-un mod acceptabil pentru Asociație, și (b) imediat după aceea, va implementa Proiectul în conformitate cu prevederile MOP, și nu va modifica, suspenda, abroga, revoca sau anula niciuna dintre dispozițiile acestuia, fără acordul prealabil scris al Asociației. În cazul contradicțiilor dintre termenii și condițiile MOP și cele din prezentul acord, termenii și condițiile prezentului Acord vor prevala.

Beneficiarul, prin intermediul MAIA și MM, va desemna coordonatori ai componentelor la nivelul fiecăruia dintre cele două ministere pentru a oferi asistență în legătură cu aspectele tehnice ale implementării activităților respective din Proiect.

Beneficiarul, prin intermediul MAIA și MM va menține și va pune în aplicare pe întreg parcursul implementării Proiectului, un mecanism accesibil de soluționare a reclamațiilor, acceptabil pentru Asociație, în baza căruia vor fi analizate reclamațiile ce țin de selectarea Beneficiarilor subproiectelor.

În scopul implementării Componentei E a Proiectului, Beneficiarul va respecta obligațiile prevăzute în Secțiunea I.A.4 din Anexa 2 la Acordul de Finanțare Adițională.

Descrierea aspectelor de management financiar.

Procedurile de management financiar și debursări stabilite pentru proiectul original vor fi aplicabile și pentru Finanțarea adițională. Responsabilitățile generale de ordin fiduciar, inclusiv managementul financiar, vor continua să fie gestionate de către UCIMPA, care dispune de experiență în implementarea proiectelor finanțate de donatori și de personal calificat. Implementarea sub-proiectelor de granturi investiționale co-participative în cadrul finanțării adiționale va fi gestionată de AIPA, în conformitate cu procedurile stabilite în cadrul proiectului original.

Descrierea aspectului financiar.

Acordul de finanțare adițională destinat realizării Proiectului "Agricultura Competitivă în Moldova" presupune acordarea unui împrumut specific investițional în valoare 7,100,000 DST (aproximativ 10 milioane dolari SUA) de către Asociația Internațională pentru Dezvoltare (AID). Taxa de angajament - 1%, taxa de deservire - 1% și dobânda - 1,25%.

Descrierea aspectului temporar.

Implementarea acestui acord de finanțare adițională pentru proiectul "Agricultura Competitivă în Moldova" este preconizată începând cu 1 septembrie 2016 până la 30 iunie 2019.

Impactul suportului asupra sectorului agricol va avea un caracter semnificativ. Creșterea competitivității sectorului agricol este o condiție-cheie pentru dezvoltarea durabilă a sectorului și creșterea economică în general.

Atât reprezentanții guvernului, cât și sectorul privat vor fi instruiți în vederea aplicării standardelor de siguranță alimentară și procedurilor relevante. Consolidarea instituțiilor și a procedurilor de siguranță alimentară va avea efect scontat nu doar asupra exporturilor producției horticole, dar, prin urmare, asupra tuturor produselor alimentare de pe piața locală și va avea beneficii importante asupra sănătății publice.

Grupurile de producători agricoli, create cu suportul proiectului, vor contribui la competitivitatea producției horticole și facilitarea desfacerii acestora pe piețele locale și cele externe, fapt ce va crea valoare adăugată sectorului agricol din țară. Investiții în infrastructura de marketing susținute de proiect vor asista nu doar membrii grupurilor de producători, dar va avea impact și asupra populației din comunitate: aceste facilități vor genera oportunități semnificative de angajare în câmpul muncii, spațiile și utilajele oferite, de asemenea, vor fi disponibile pentru utilizare și închiriere în cazul în care capacitatea acestora nu va fi pe deplin acoperită de beneficiarii proiectului.

Rezultatele negocierilor

Negocierea prezentului Acord de Finanțare dintre reprezentanții Republicii Moldova desemnați prin Decretul Președintelui Republicii Moldova, Nr. 2066-VII din 13 mai 2016, a avut loc printr-un schimb de comentarii pe marginea pachetului de documente la data de 16 mai 2016.

Documentele negociate au fost: Acordul de Finanțare, Suplimentul la scrisorile Nr. 1 (Date financiare și economice) și Nr.2. (Indicatori de monitorizare a performanței), Documentul de aprobare a Proiectului, Scrisoarea de Debursare revizuită cu instrucțiuni adiționale privind debursările, Scrisoarea privind al doilea amendament al Acordului de Grant GEF No. TF 012145. Toate aceste documente au fost discutate și aprobate în cadrul negocierilor cu modificări minore. Schimbul de comentarii s-a purtat atât în limba română cât și în limba engleză.

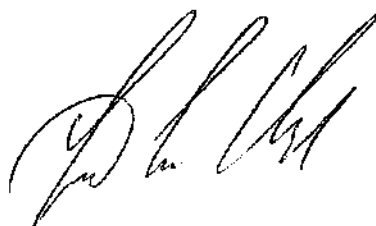
Procesul verbal, elaborat în limba engleză și agreeat, privind Negocierile dintre Republica Moldova și Asociația Internațională de Dezvoltare privind a doua finanțare adițională pentru Proiectul Agricultură Competitivă în Moldova a fost semnat pe data d 16 mai 2016 de către dl. Iurie Ușurelu, Viceministru al Agriculturii și Industriei Alimentare și Dl. Anatol Gobjilă, Lider de echipă, Economist Agricol Superior, Banca Mondială Europa și Regiunea Asiei Centrale.

Pe data de 7 iulie 2016 a avut loc ședința Consiliul directorilor executivi al Băncii Mondiale la Washington, în cadrul căruia a fost aprobat Acordul de Finanțare Credit AID Nr. 5858-MD și documentelor aferente.

Pe data de 8 iulie a avut loc semnarea următoarelor documente: Acordul de Finanțare IDA Credit Nr. 5858-MD. Suplimentul la scrisorile Nr. 1 (Date financiare și economice) și Nr.2. (Indicatori de monitorizare a performanței), Documentul de aprobare a Proiectului, Scrisoarea de Debursare revizuită cu instrucțiuni adiționale privind debursările, Scrisoarea privind al doilea amendament al Acordului de Grant GEF No. TF 012145.

Semnatarii acordului au fost Dl. Iurie Ușurelu, Viceministru al Agriculturii și Industriei Alimentare, în baza deplinilor împuterniciri primite din partea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, Scrisoarea Nr. 24-0/2016 și Dl. Alex Kremer, Manager de țară pentru Moldova, Banca Mondială. Acordul de finanțare a fost semnat în limba engleză.

Viceministru

Iurie UȘURELU